

ΔΕΟ24- ΤΟΜΟΣ Γ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ

ΕΝΩΣΗΣ

ΑΚΑΔ.ΕΤΟΣ 2018-2019 Επιμέλεια: Βίκυ Βάρδα

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΜΟΥ Γ

Εισαγωγικά

Η Ευρωπαϊκή ένωση (εφεξής Ε.Ε) αποτελεί μια σχετικά νέα αλλά δυναμική παρουσία στις σύγχρονες διεθνείς σχέσεις. Σήμερα είναι σαφές (σε όλους τους τομείς της ζωής μας) ότι δεχόμαστε σημαντικές επιδράσεις από τους θεσμούς της Ε.Ε. Άλλωστε, η σημερινή ευρωπαϊκή πραγματικότητα είναι ρευστή και ταυτόχρονα δυναμική, ενώ με την προώθηση της διαδικασίας της ενοποίησης συνυπάρχουν και αυτενοποιητικές ροπές καθώς και αμφιβολίες και αμφισβητήσεις τόσο για την ποιότητα, όσο και για την σκοπιμότητα του όλου εγχειρήματος. Στης Ελλάδα βιώνουμε την εκδοχή αυτή λόγω της έντονης δημοσιονομικής κρίσης που ταλανίζει την χώρα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Βασικό στόχο αυτού του κεφαλαίου αποτελεί η παρουσίαση της ευρύτερης προβληματικής που έχει αναπτυχθεί γύρω από την έννοια της “ενοποίησης”, δηλαδή της διαδικασίας εκείνης, με βάση την οποία μια σειρά από κυρίαρχα κράτη, παραδίδουν εθελοντικά τμήματα της εθνικής τους κυριαρχίας προς όφελος ενός ευρύτερου περιφερειακού συστήματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι παραδοσιακές θεωρίες των διεθνών σχέσεων δεν φαίνονται τόσο ικανές από μόνες τους να εξηγήσουν την ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συνεργασίας, πολύ δε περισσότερο την εντυπωσιακή του εξέλιξη. Εντούτοις, η συζήτηση στην θεωρία των διεθνών σχέσεων είναι σχετική στην συζήτηση της ενοποίησης, εφόσον τα υποδείγματα και η ανάπτυξη της διαχέονται σε αυτήν και μεταφέρονται προσαρμοσμένα στην μελέτη της εξέλιξης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συνεργασίας.

Η θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης αποτελεί ένα σημαντικό αλλά και δύσκολο τμήμα της σχετικής συζήτησης.

Η έννοια της “ενοποίησης” αυτή καθαυτή είναι αρκετά ασαφής. Ο χαρακτηρισμός της “εθελοντικής παραχώρησης κυριαρχικών δικαιωμάτων” έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί έγκειται σε αυτήν η πρωτοτυπία του όλου ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Ο Forsyth διέκρινε δυο βασικά χαρακτηριστικά:

- A)** Πρόκειται για μια ένωση κρατών η οποία δεν οδηγεί στην εξάλειψη της ταυτότητας των χωρών που συμμετέχουν και
- B)** Πρόκειται για μια ένωση κρατών που στηρίζεται σε μια συνθήκη και η μεταξύ τους ένωση είναι εθελοντική.

Το φαινόμενο της ενοποίησης μελετάται σε δυο κατευθύνσεις:

- A)** Η πρώτη αναφέρεται στην ενοποίηση ως διαδικασία διαδοχικών σταδίων.
- B)** Η δεύτερη ορίζει την ενοποίηση ως διαδικασία διαδοχικών σταδίων με στόχο την δημιουργία υπερεθνικού κράτους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.2 ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

ΚΛΑΣΙΚΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Κοινοτικό υπόδειγμα	Κρατικό υπόδειγμα
Ομοσπονδισμός	Λειτουργισμός
Νεολειτουργισμός	Πλουραλισμός

Από τις ανωτέρω σχολές, ο Πλουραλισμός ενδιαφέρεται πρωτίστως για τη διατήρηση του εθνικού κράτους ενώ ο Ομοσπονδισμός και ο Νεολειτουργισμός ενδιαφέρονται για το ξεπέρασμα του. Ο Λειτουργισμός βρίσκεται σε μια ενδιάμεση κατηγορία καθώς πολλοί θεωρητικοί υποστηρικτές του ενδιαφέρονται για την κατάργηση του εθνικού κράτους.

ΠΡΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ

Ενδιαφέρεται συνήθως για τη δημιουργία συνθηκών ειρηνικής συνύπαρξης μεταξύ των κρατών στο διεθνές σύστημα και δεν ενδιαφέρεται να καταργήσει τα εθνικά κράτη ως αυτόνομες μονάδες. Στοχεύει στην ανάπτυξη μιας «κοινότητας ασφάλειας» η οποία ορίζεται ως μια ομάδα ανθρώπων η οποία έχει ενοποιηθεί .

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΣΜΟΣ

Στηρίζεται πάνω σε μια ενδιαφέρουσα διάσταση. Σε μερικά προβλήματα των συγχρόνων κοινωνιών και κυρίως εκείνα που αφορούν θέματα ποιότητας ζωής και υπάρχουν απεριόριστες δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ των εθνικών κρατών και δημιουργίας εθνικών οργανισμών για την καλύτερη αντιμετώπισή του το οποίο οφείλεται κυρίως στην ανάπτυξη και διάδοση νέων τεχνολογιών .

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΣΜΟΣ

Ιστορικά η ομοσπονδιακή θεωρία εντάσσεται στη παράδοση της ειρηνιστικής σκέψης με μέσο επίλυσης προβλημάτων πολέμου. Το νόημα είναι η δημιουργία ενός υπερεθνικού κράτους από μια ομάδα προηγουμένως κυρίαρχων κρατών. Η ομοσπονδιακή σκέψη διαιρείται σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες:

Νέος ομοσπονδισμός αντιπροσωπεύει τη τάση απώλειας της αυτονομίας των μερών σε ένα ομοσπονδιακό σύστημα αλλά και η ανάδειξη από την αγορά κέντρων οικονομικής και πολιτικής ισχύος τα οποία παρακάμπτουν τη διοικητική κατανομή των αρμοδιοτήτων σε μια ομοσπονδία.

Ομοσπονδισμός ως ιδεολογία

Ομοσπονδισμός ως διαδικασία στοχεύει την ανάδειξη και θεσμική κατοχύρωση της διαφορετικότητας των μερών που απαρτίζουν μια ομοσπονδία.

Συνολικά ομοσπονδισμός τάση συνολικής διευθέτησης του πολιτικού συστήματος η οποία και θεωρήθηκε ως απάντηση στο φασισμό.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ – ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

- Η συνομοσπονδία αποτελεί χαλαρή ένωση μεταξύ κρατών ενώ η ομοσπονδία είναι μια ένωση που αντλεί την κυριαρχία της από τους πολίτες της ένωσης αυτής.
- Η συνομοσπονδία είναι το αποτέλεσμα μιας διεθνούς συνθήκης ή μιας συμφωνίας η οποία έχει συνήθως περιορισμένη χρονική εφαρμογή ενώ η ομοσπονδία είναι προϊόν του συντάγματος το οποίο υπερέχει όλων των άλλων μηχανισμών από τους οποίους οι εθνικές και υποεθνικές κυβερνήσεις αντλούν τις εξουσίες τους.
- Σε μια συνομοσπονδία οι εξουσίες των κοινών θεσμών είναι περιορισμένες ενώ σε μια ομοσπονδία είναι ευρύτερες συνήθως αποκλειστικές και ικανές να εφαρμοστούν από τα όργανα της ομοσπονδίας.
- Σε μια συνομοσπονδία τα μέλη είναι συνήθως ελεύθερα να αποχωρήσουν από την ένωση ενώ σε μια ομοσπονδία τα μέλη είναι ενωμένα με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση μέσω μιας σχέση συνεργασίας
- Σε μια συνομοσπονδία τα μέρη διατηρούν την κυριαρχία τους ενώ σε μια ομοσπονδία η κυριαρχία στηρίζεται σε ολόκληρη την ομοσπονδία.

ΝΕΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΣΜΟΣ

Θεωρούν ότι η προσπάθεια δημιουργίας ενός ομοσπονδιακού κράτους είναι πολιτικά και πρακτικά ανέφικτη και καλύτερη είναι η διαμόρφωση των όρων για την κατάργησή του. Με την εντατικοποίηση της συνεργασίας σε τομείς χαμηλής πολιτικής όπως είναι η οικονομία, ήλπιζαν ότι σταδιακά θα διαβρώσουν τα θεμέλια του εθνικού κράτους και θα δημιουργήσουν τους όρους για την εντονότερη συνεργασία σε τομείς υψηλής πολιτικής όπως η άμυνα και η ασφάλεια. Οι νεολειτουργιστές ήλπιζαν ότι το εθνικό κράτος θα πάψει να αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό της σύγχρονης πολιτικής οργάνωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Εισαγωγικά

Η περίοδος μετά το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου είναι γνωστή στην επιστήμη των διεθνών σχέσεων ως μετανεωτεριστική περίοδος.

Βασικό χαρακτηριστικό της περιόδου είναι η ύπαρξη και ανάπτυξη ενός πλήθους από διεθνείς οργανισμούς καθώς και η εντατικοποίηση της διεθνικής συνεργασίας σε μια πρωτόγνωρη κλίμακα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται μια αναδρομή στην ιστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης από το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου έως και σήμερα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.1 ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΩΣ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (1958)

Μετά τη λήξη του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου η Ευρώπη βρίσκεται οικονομικά κατεστραμμένη και πολιτικά διχασμένη. Είναι οικονομικά κατεστραμμένη εξαιτίας των απωλειών του πολέμου και πολιτικά διχασμένη εξαιτίας της διαφαινόμενης αντιπαλότητας μεταξύ Ανατολής-Δύσης, η οποία έμεινε στην ιστορία ως “Ψυχρός πόλεμος”.

Τα πρώτα βήματα της συνεργασίας των κρατών της Δυτικής Ευρώπης είναι οικονομικής φύσης. Ο ΟΕΟΣ “Οργανισμός Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας” οργανώνει από το 1948 τη συνεργασία ανάμεσα στα 16 ευρωπαϊκά κράτη, που λαμβάνουν την βοήθεια του αμερικανικού σχεδίου Marshal.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.2 ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΣΑΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- Ο ψυχρός πόλεμος
- Η αμερικανική στρατηγική της αποτροπής
- Η αναγκαιότητα της οικονομικής ανασυγκρότησης των ευρωπαϊκών κρατών.

ΣΧΕΔΙΟ SCHUMAN

Η λογική του σχεδίου SCHUMAN ήταν σχετική απλή. Μέσω της δημιουργίας ενός διεθνούς οργανισμού για την από κοινού διαχείριση της παραγωγής άνθρακα και χάλυβα εκείνη την εποχή οι πιο σημαντικές πρώτες ύλες για την οικονομία, θα εξομαλύνονταν και οι γαλλογερμανικές διαφορές. Στην ΕΚΑΧ συμμετείχαν οι έξι χώρες οι οποίες αργότερα ίδρυσαν την ευρωπαϊκή οικονομική κοινότητα δηλαδή, η Γαλλία, η Ιταλία, η Ομοσπονδιακή δημοκρατία της Γερμανίας, το Βέλγιο, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο.

ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Υπογράφηκαν στη Ρώμη δύο συνθήκες, η μια αφορά τη συνεργασία σε θέματα της ατομικής ενέργειας (ΕΚΑΕ) και η δεύτερη αφορά κυρίως την οικονομική συνεργασία. Η συνθήκη της ΕΚΑΕ έχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής τις πυρηνικές βιομηχανίες, και προβλέπει μεταξύ άλλων την ανάπτυξη της έρευνας τη βελτίωση της υποδομής των βιομηχανιών και τη δημιουργία κοινής αγοράς στον τομέα. Η συνθήκη της Ρώμης με την οποία δημιουργήθηκε η ΕΟΚ έχει τρία πλαίσια πολιτικής:

- Μια τελωνειακή ένωση
- Μια κοινή αγροτική πολιτική
- Ένα σύστημα θεσμών επιφορτισμένων με τη διαχείριση του συστήματος καθώς και των κανόνων για τη λειτουργία του.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΖΩΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Η ΤΕ αφορά τα βιομηχανικά προϊόντα και τα αγροτικά προϊόντα, διαθέτει κοινό εξωτερικό δασμολόγιο, καταργεί δασμούς, ποσοπιστώσεις και μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος στο εμπόριο μεταξύ των χωρών που την απαρτίζουν. Η ζώνη ελεύθερων συναλλαγών αφορά τα βιομηχανικά προϊόντα, δεν διαθέτει κοινό εξωτερικό δασμολόγιο, καταργεί δασμούς, ποσοπιστώσεις και μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος στο εμπόριο μεταξύ των χωρών που την απαρτίζουν.

ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δημιουργήθηκε επειδή όλες οι αρχικές χώρες της ΕΟΚ διέθεταν μια αγροτική πολιτική για την ενίσχυση των εισοδημάτων των αγροτών τους. Ο αγροτικός τομέας ήταν ισχυρός από τη άποψη του ποσοστού του συνολικού πληθυσμού που ήταν απασχολημένος σε γεωργικές δραστηριότητες και για αυτό το λόγο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ως σύμμαχος στην προσπάθεια ανοικοδόμησης της ΕΟΚ. Η Γαλλία δεν θα δεχόταν τη συμμετοχή της σε ένα σύστημα που προέβλεπε απελευθέρωση του εμπορίου στα βιομηχανικά προϊόντα χωρίς μέριμνα για τη γεωργία.

ΓΙΑΤΙ ΠΡΟΤΙΜΗΘΗΚΕ Η ΤΕ

Η ΤΕ προτιμήθηκε ως λύση καλύτερης επιλογής κυρίως γιατί συνδύαζε την απελευθέρωση του εμπορίου στο εσωτερικό της με την προστασία από τον εξωτερικό ανταγωνισμό. Κάτι που δεν ήταν δυνατό να επιτευχθεί από την ΖΕΣ γιατί δεν διέθετε κοινή εμπορική πολιτική.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΤΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚ-ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΤΟΥ 1958;

Τα κύρια θεσμικά όργανα της ΕΟΚ είναι : το συμβούλιο των υπουργών , η επιτροπή των ευρωπαϊκών κοινοτήτων, η συνέλευση και το δικαστήριο των ευρωπαϊκών κοινοτήτων. Τα επικουρικά θεσμικά όργανα είναι η ΟΚΕ και το ελεγκτικό συνέδριο.

ΓΙΑΤΙ ΕΓΙΝΕ Ο ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ; ΠΟΙΟ ΗΤΑΝ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ; ΠΟΙΑ ΧΩΡΑ ΠΡΩΤΟΣΤΑΤΗΣΕ;

Ο συμβιβασμός του Λουξεμβούργου έγινε γιατί η Γαλλία αντέδρασε στην εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης για την ειδική πλειοψηφία, τον προϋπολογισμό και τη χρηματοδότηση της κοινής αγροτικής πολιτικής. Το αποτέλεσμα του ήταν η εφαρμογή της ομοφωνίας στο συμβούλιο των υπουργών ακόμη και για τα ήσσονος σημασίας θέματα.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΜΠΟΔΙΩΝ

Τα δασμολογικά εμπόδια είναι οι δασμοί, οι ποσοπιστώσεις και τα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος. Τα μη δασμολογικά εμπόδια είναι οι τεχνικές, οι φυσικές και οι φορολογικές προδιαγραφές. Η πρώτη κατηγορία εμποδίων είναι άμεση και εφαρμόζεται στα σύνορα της κάθε χώρας, ενώ η δεύτερη είναι έμμεση. Με την ολοκλήρωση της ΤΕ το 1968 καταργήθηκαν τα δασμολογικά εμπόδια ενώ άρχισε να γενικεύεται η χρήση των μη δασμολογικών εμποδίων. Το αποτέλεσμα ήταν να αμφισβητείται στην πράξη το άνοιγμα των αγορών που πέτυχε η ΤΕ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.3 Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ (1987)

Τα βήματα ενδυνάμωσης και διερεύνησης της κοινότητας είναι θετικά προς τον δρόμο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Ωστόσο, ο ευρωπείσμις που επικρατούσε ως τα μέσα της δεκαετίας του '80 ενισχύθηκε από τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης αλλά και από τα ενδοκοινοτικά, οικονομικά και πολιτικά προβλήματα. Από το 1984 άρχισαν να διαφαίνονται ελπίδες ανάκαμψης του ευρωπαϊκού δυναμικού. Το 1984 υποβάλλεται το σχέδιο συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωστό ως σχέδιο Spinelli.

Η Ε.Ε.Π είναι η πρώτη αναθεώρηση της συνθήκης της Ρώμης, η οποία αποφασίστηκε τον Ιούνιο του 1985 στο ευρωπαϊκό συμβούλιο του Μιλάνου και τέθηκε σε ισχύ τον Ιούλιο του 1987.

ΓΙΑΤΙ ΕΓΙΝΕ Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 Περιστέρι τηλ. 210-5711484, 6945-310630

www.eclass4u.gr - grammateia@eclass4u.gr

Η ενιαία ευρωπαϊκή πράξη έγινε για να βοηθήσει την κοινότητα να αντιμετωπίσει με καλύτερους όρους τον ανταγωνισμό των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας στα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας μέσω της κατάργησης των μη δασμολογικών εμποδίων και της δημιουργίας μιας πραγματικά ελεύθερης αγοράς στο εσωτερικό της κοινότητας.

Ταυτόχρονα, τα κράτη-μέλη αρχίζουν να αναπτύσσουν εναλλακτικές μορφές προστασίας των εθνικών τους οικονομιών οι οποίες πήραν την μορφή των μη δασμολογικών εμποδίων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Λευκή Βίβλο του 1985 κατέταξε τα μη δασμολογικά εμπόδια σε τρεις κατηγορίες:

1. Τεχνικά εμπόδια
2. Φυσικά εμπόδια
3. Φορολογικά εμπόδια

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕΠ ΚΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΝΟΜΑΣΤΗΚΕ ΕΤΣΙ

Η επαναφορά της ειδικής πλειοψηφίας για τα θέματα της εσωτερικής αγοράς αποτελεί μία ακόμη συνεισφορά της ΕΕΠ εκτός όλων αυτών που εκτίθενται παραπάνω. Η ΕΕΠ είναι σημαντική επίσης γιατί στρέφει το ευρωπαϊκό σύστημα συνεργασίας προς τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες μέσω της δημιουργίας κοινών πολιτικών και δράσεων στους τομείς αυτούς σπάζοντας τη μονομέρεια του συστήματος με τη γεωργία. Ονομάστηκε ενιαία ευρωπαϊκή πράξη γιατί σε ένα μοναδικό κείμενο συνυπάρχουν και η αναθεώρηση της συνθήκης της Ρώμης αλλά και η ένταξη της Ευρωπαϊκής πολιτικής συνεργασίας στο σώμα των συνθηκών .

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.4 ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Η ΕΕΠ

Οι αλλαγές που σημειώθηκαν με τη ΕΕΠ είναι οι ακόλουθες:

A) Απλοποιήθηκε η διαδικασία λήψης αποφάσεων με τη μετάβαση από την αρχή της ομοφωνίας, στην αρχή της ειδικής πλειοψηφίας στα άρθρα εκείνα της Συνθήκης της Ρώμης που αναφέρονται στην εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Αυτή είναι μια σημαντική εξέλιξη γιατί σε ό,τι αφορά τις 300 οδηγίες για την Εσωτερική Αγορά ακυρώνεται ο Συμβιβασμός του Λουξεμβούργου και επαναφέρονται σε χρήση οι διατάξεις της Συνθήκης της Ρώμης για την ειδική πλειοψηφία.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 Περιστέρι τηλ. 210-5711484, 6945-310630

www.eclass4u.gr - grammateia@eclass4u.gr

Β) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέκτησε περισσότερες εξουσίες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για θέματα νομοθεσίας που αφορούν την ενιαία αγορά και τις συμβατικές σχέσεις της Κοινότητας με τις τρίτες χώρες. Η δικέφαλη εξουσία στην ΕΟΚ μεταξύ Συμβουλίου και Επιτροπής σταδιακά αρχίζει να μετατρέπεται σε “τρικέφαλη” με τη συμπερίληψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Γ) Καθορίστηκε μια δέσμη νέων οικονομικών στόχων (εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, οικονομική και κοινωνική συνοχή, ανάπτυξη της κοινωνικής δράσης σε νέους τομείς). **Η Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή** ως στόχος της Κοινότητας αρχίζει να λαμβάνει ουσιαστική διάσταση με τη δημιουργία νομικών βάσεων στην Συνθήκη για αυτόν τον σκοπό. Είναι προφανές για τις ασθενέστερες περιφέρειες της Κοινότητας αυτή είναι μια πολύ ουσιαστική εξέλιξη. Άλλωστε, ένα χρόνο μετά, αναδιαρθρώθηκαν και διπλασιάστηκαν οι πόροι των τριών διαρθρωτικών Ταμείων (1^ο πακέτο Ντελόρ) εις επίρρωση του άρθρου 130^ο της ΕΕΠ.

Δ) Θεσμοθετήθηκε ο μηχανισμός της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνεργασίας (ΕΠΣ) με ένα σύνολο διατάξεων για την “ευρωπαϊκή συνεργασία στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής”.

Ε) Η Κοινότητα αρχίζει να μεταβαίνει από την κατάσταση μιας απλής Τελωνειακής Ένωσης στην φάση της “κοινής αγοράς” με την απελευθέρωση της κίνησης των παραγωγικών συντελεστών.

ΣΤ) Αρχίζουν να αλλάζουν σταδιακά οι προτεραιότητες του συστήματος μέσω της δημιουργίας νέων πολιτικών (και δαπανών) εκτός της γεωργίας και της ΚΑΠ. Για όλους τους παραπάνω λόγους η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη είναι μια πολύ σημαντική Συνθήκη η οποία άνοιξε τον δρόμο για τη μετεξέλιξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συνεργασίας με τις Συνθήκες του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ αργότερα.

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ (1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1993)

Η ευρωπαϊκή ένωση αποτελείται από τρεις πυλώνες υπό την αιγίδα του ευρωπαϊκού συμβουλίου. Οι τρεις πυλώνες είναι :

1^{ος} πυλώνας : η ευρωπαϊκή κοινότητα που αποτελείται από τις τρεις προϋπάρχουσες κοινότητες δηλαδή την ΕΟΚ την ΕΚΑΧ και τη ΕΚΑΕ

2^{ος} πυλώνας : κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

3^{ος} πυλώνας : συνεργασία σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων.

Οι τρεις πυλώνες υπό την αιγίδα του ευρωπαϊκού συμβουλίου προσομοιάζουν με αρχαίο ελληνικό ναό. Η ευρωπαϊκή ένωση δεν διαθέτει όργανα δανείζεται εκείνα της ευρωπαϊκής κοινότητας .

Με την δημιουργία νέων πολιτικών και γενικότερα με τη τάση επέκτασης που δείχνει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συνεργασίας την περίοδο μετά το 1987, τίθεται και το ζήτημα της κατανομής της δικαιοδοσίας μεταξύ της κοινότητας και των κρατών-μελών.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η αρχή αυτή εισήχθη στις Συνθήκες με τη συνθήκη για τη ευρωπαϊκή ένωση στο άρθρο 3β από τα ομοσπονδιακά συστήματα και από την παράδοση του κοινωνικού καθολικισμού. Η έννοια είναι ασαφής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ένωσης. Για ορισμένους και αυτή είναι και η κρατούσα άποψη, σημαίνει την αποφυγή συγκέντρωσης υπερεξουσιών στους ευρωπαϊκούς θεσμούς ενώ για άλλους θεωρείται ένα συμβολικό βήμα προς την κατεύθυνση της οικοδόμησης μιας ευρωπαϊκής ομοσπονδίας.

ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- Τροποποιήσεις και προσθήκες στις τρεις υφιστάμενες συνθήκες για την ΕΚΑΧ, την ΕΥΡΑΤΟΜ και την ΕΟΚ
- Διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία τους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων και προβλέπει τη συνεργασία μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών .
- Διατάξεις σχετικά με τη κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας, ειδικές διατάξεις για την κοινωνική πολιτική
- Διατάξεις για την δημιουργία σε τρεις φάσεις μιας οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

ΜΕ ΠΟΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΧΟΥΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ ΩΣ ΤΩΡΑ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Οι ευρωπαϊκές συνθήκες από το 1950/51 ως τις μέρες μας δημιουργούνται ή τροποποιούνται μέσω της διαδικασίας των διακυβερνητικών διασκέψεων. Μια διακυβερνητική διάσκεψη αποτελεί εξ ορισμού μια διαπραγμάτευση μεταξύ κυβερνήσεων έξω από το πλαίσιο των διαδικασιών της Ένωσης και των θεσμικών οργάνων της. Υπάρχουν μεταξύ τους πολλές ομοιότητες :

- Οι διαπραγματεύσεις καθορίζονται συνήθως από εκθέσεις και συστάσεις που έχουν εκπονηθεί προηγουμένως
- Το μεγαλύτερο μέρος της σχετικής εργασίας εκτελείται από εμπειρογνώμονες κάτω από την καθοδήγηση και τον συντονισμό του συμβουλίου των υπουργών. Το 1991, οι τελικοί όροι καθορίστηκαν από το ευρωπαϊκό συμβούλιο.
- Όλες οι διακυβερνητικές διασκέψεις πέτυχαν εν πολλοίς τους βασικούς στόχους τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.5 Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 1996 ΚΑΙ Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ (1997)

Η Δ.Δ ΤΟΥ 1996

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν η πρώτη στην ιστορία της ένωσης που καθιέρωσε μια διαδικασία για την αναθεώρηση της. Όλοι εκείνοι που θεωρούσαν ότι η Διακυβερνητική Διάσκεψη του 1996 θα αποτελούσε μιας πρώτης τάξης ευκαιρία για το ξεκαθάρισμα της φυσιογνωμίας της Ε.Ε, λίγο καιρό αργότερα, δε φαίνεται να έχουν λόγους να πανηγυρίζουν. Αυτό συμβαίνει διότι οι θεσμικές αλλαγές με την συνθήκη του Αμστερντάμ δεν κατόρθωσαν να διατυπώσουν μια αναγνωρίσιμη δομή πολιτικής οργάνωσης. Έχει μείνει στην ιστορία της Ε.Ε ως “περιττή” και “δειλή” Συνθήκη.

Στην Δ.Δ του 1996 συζητήθηκαν ζητήματα με μεγάλη σημασία για το μέλλον της Ε.Ε, όπως η ΟΝΕ και η αναθεώρηση του τρόπου λειτουργίας των θεσμικών οργάνων.

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ (1997)

Από την άλλη, η Συνθήκη του Αμστερντάμ κράτησε αναλλοίωτη τη δομή της ένωσης σε τρεις πυλώνες, αν και ο τρίτος πυλώνας εμφανίζεται σωματικά διαφοροποιημένος σε σχέση με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.6 Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ (2001) (ΤΕΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥΕΙ ΤΟ 2003)

Τον Φεβρουάριο του 2000 ξεκίνησε η Δ.Δ με σκοπό την αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων των Συνθηκών, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν αναθεωρηθεί κατά την προηγούμενη Δ.Δ που οδήγησε στην Συνθήκη του Αμστερνταμ.

Η Συνθήκη της Νίκαιας υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 2001, ενώ δεν αποσκοπούσε στο να δώσει νέα ώθηση στη διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά να προετοιμάσει τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να λειτουργήσουν με τους εκπροσώπους δέκα νέων κρατών-μελών.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 Περιστέρι τηλ. 210-5711484, 6945-310630

www.eclass4u.gr - grammateia@eclass4u.gr

Τα τέσσερα θεσμικά ζητήματα που αναθεώρησε η Συνθήκη του Άμστερνταμ είναι τα ακόλουθα:

- 1) Η αντικατάσταση της ομοφωνίας από την ειδική πλειοψηφία στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- 2) Οι ενισχυμένες συνεργασίες μεταξύ μερικών κρατών-μελών.
- 3) Η στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο, με την εισαγωγή του στοιχείου του πληθυσμού, ώστε το 72% των συνολικών ψήφων, να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 62% του συνολικού πληθυσμού της ένωσης.
- 4) Το μέγεθος και η σύνθεση της Επιτροπής.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.7 Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΘΗΚΗ

Οι Συνθήκες του Άμστερνταμ (1997) και της Νίκαιας (2000), προσπάθησαν με διαφορετικούς τρόπους να προετοιμάσουν θεσμικά την Ε.Ε για την 5^η και μεγαλύτερη διερεύνησή της με δέκα μέλη από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, την Μάλτα και την Κύπρο.

Η Συνταγματική Συνθήκη προέβλεπε αλλαγές αποκλειστικά θεσμικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την ακριβέστερη κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών-μελών και της Ε.Ε, την απλοποίηση των Συνθηκών και ένα νέο ρόλο για τα εθνικά Κοινοβούλια.

Ωστόσο, η Συνταγματική Συνθήκη απορρίπτεται από το δημοψήφισμα που έλαβε χώρα σε δυο κράτη-μέλη, την Ολλανδία και την Γαλλία.

Στα βασικά αίτια των αρνητικών δημοψηφισμάτων όπως: διαφωνίες στο μεταναστευτικό, η υποβόσκουσα οικονομική κρίση, η μαζική διεύρυνση της Ε.Ε, τα δομικά προβλήματα ανεργίας κ.ο.κ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.8 Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ

Η Συνθήκη της Λισαβόνας τέθηκε σε ισχύ το 2009 και αφορούσε την αναθεώρηση τόσο της Συνθήκης της Ρώμης όσο και της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

Προκειμένου να κυρωθεί πέρασε μια δύσκολη περίοδο, με την αντίδραση μελών όπως η Τσεχία και η Πολωνία, καθώς και με την ανάγκη για την αναθεώρηση του Συντάγματος κάποιων μελών, όπως η Γαλλία και η Γερμανία, ενώ η Ιρλανδία υποχρεώθηκε να διενεργήσει δυο φορές δημοψήφισμα για την ακύρωση της Συνθήκης. Σχεδόν αποκλειστικά, αντικείμενο της Συνθήκης αποτέλεσαν θεσμικά ζητήματα.

Στα βασικά χαρακτηριστικά της ανήκουν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΠΩΣ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η ΕΕ βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται 11 από τα μέλη της, συνεδριάζει εβδομαδιαία χωρίς μεταφραστές και λαμβάνει αποφάσεις με απλή πλειοψηφία (11/20). Τα μέλη της ΕΕ διορίζονται από τις κυβερνήσεις των κρατών –μελών και η θητεία τους είναι πενταετής. Ο πρόεδρος της ΕΕ προτείνεται με κοινή συμφωνία των κρατών μελών κατόπιν διαβουλεύσεων και με το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Ο προτεινόμενος πρόεδρος της ΕΕ και οι επίτροποι πρέπει να τύχουν της έγκρισης του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου πριν από το διορισμό τους. Πρόκειται για μια άσκηση περαιτέρω νομιμοποίησης της θέσης και του πολιτικού ρόλου της ΕΕ της οποίας η έλλειψη νομιμοποίησης καθώς δεν είναι άμεσα εκλεγμένο όργανο θεωρείται ότι αποτελεί την καρδιά της δημοκρατικής παθολογίας. Η ΕΕ ορίζει δύο αντιπροέδρους από τα μέλη της.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.1 ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι προσωπικές ομάδες των επιτροπών (cabinets). Πρόκειται για ένα αριθμό πολιτικών και διοικητικών συμβούλων οι οποίοι εκλέγονται προσωπικά από τον κάθε επίτροπο. Αποστολή τους είναι :

- Είναι συμβουλευτικά όργανα στην υπηρεσία των επιτρόπων
- Τα μέλη των cabinets εκπροσωπούν τον επίτροπο σε συναντήσεις με τις υπηρεσίες της ευρωπαϊκής επιτροπής και βοηθούν στον συντονισμό των διοικητικών ευθυνών των επιτρόπων
- Λειτουργούν και ως σύνδεσμοι μεταξύ του επιτρόπου και των άλλων επιτρόπων των θεσμικών οργάνων της ένωσης

Η γενική γραμματεία είναι στην υπηρεσία ολόκληρης της Ευρωπαϊκής επιτροπής αν και βρίσκεται υπό την άμεση ευθύνη του προέδρου. Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη σε συνεργασία με τους επικεφαλής των cabinets

Οι διοικητικές υπηρεσίες και το προσωπικό το οποίο ανέρχεται περίπου σε 130000.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.2 ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ της επιτροπής εννοούμε το αποκλειστικό δικαίωμα της επιτροπής να διαμορφώνει και να προτείνει νομοθεσία στον πρώτο πυλώνα-ευρωπαϊκή κοινότητα. Η πρόταση αυτή είναι συνήθως ομόφωνη αλλά εάν χρειαστεί και με απλή πλειοψηφία σε οποιαδήποτε όμως περίπτωση ισχύει η αρχή της συλλογικής ευθύνης στις αποφάσεις της ευρωπαϊκής επιτροπής. Το άρθρο 149 ορίζει το συμβούλιο μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση της ευρωπαϊκής επιτροπής μόνο με ομοφωνία (εφόσον η επιτροπή διαφωνεί) και ότι κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη στιγμή της υποβολής της πρότασης της επιτροπής μέχρι τη λήψη της απόφασης από τα συμβούλιο η ευρωπαϊκή επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση της κατά βούληση.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ υποβοηθάει στην ουσία την πρωτοβουλιακή της λειτουργία. Συνίσταται στη διαμόρφωση των όρων που απαιτούνται προκειμένου οι προτάσεις νομοθετικού περιεχομένου της επιτροπής να γίνουν αποδεκτές έστω και τροποποιημένες.

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ οι συμβατικές αρμοδιότητες της ευρωπαϊκής επιτροπής της έχουν προσδώσει το χαρακτήρα της συνείδησης της κοινότητας αλλά και του θεσμοφύλακα των συνθηκών. Ο τρόπος με τον οποίο η ευρωπαϊκή επιτροπή θεωρεί ότι έχει την δυνατότητα να ερμηνεύσει τη συνθήκη και ως εκ τούτου να ενσαρκώνει την έννοια του «κοινού συμφέροντος» είναι εξίσου σημαντικός όσο και η πρωτοβουλιακή της λειτουργία. Με αυτή τη λογική η προσπάθεια να πείσει για την αναγκαιότητα εφαρμογής των συμφωνημένων πολιτικών ή στη χειρότερη περίπτωση να προσφύγει στο δικαστήριο εναντίον εκείνων που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν πλημμελώς τις πολιτικές της ένωσης είναι άκρως σημαντική.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- Έχει το αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας για τη διαμόρφωση των κοινοτικών πολιτικών στα πλαίσια της ΕΚ μη αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας πολιτικής στα πλαίσια της ΚΕΠΠΑ
- Έχει δικαίωμα συμμετοχής και λόγου στα συμβούλια των υπουργών τα οποία συνεδριάζουν
- Έχει δικαίωμα έκδοσης συστάσεων και γνωμών σε οποιαδήποτε στιγμή για οποιαδήποτε θέμα το οποίο σχετίζεται με τις συνθήκες
- Έχει δικαίωμα εποπτείας της εφαρμογής των συνθηκών καθώς και δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο κατά κυβερνήσεων εταιρειών και μεμονωμένων ατόμων.
- Έχει δυνατότητα να εφαρμόζει τους κανονισμούς της ΚΑΠ και να αποφασίζει για το ύψος των αντισταθμιστικών εισφορών κατά την λειτουργία της κοινοτικής προτίμησης.
- Έχει δικαίωμα να εκπροσωπεί τη ΕΕ στις σχέσεις της με άλλους διεθνείς οργανισμούς

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 Περιστέρι τηλ. 210-5711484, 6945-310630

www.eclass4u.gr - grammateia@eclass4u.gr

- Έχει δικαίωμα να εκπροσωπεί τη ΕΕ σε διαπραγματεύσεις για εμπορικές συνθήκες σε συνεργασία με την επιτροπή του άρθρου 13 τηρώντας όμως τα διαπραγματευτικά πλαίσια τα οποία χάραξε το συμβούλιο
- Έχει δικαίωμα ελέγχου και πρόσληψης του δικού της προσωπικού
- Έχει δικαίωμα πλήρους συμμετοχής και πληροφόρησης στις διαδικασίες ΚΕΠΠΑ και της ΣΔΕ
- Έχει δικαίωμα διαχείρισης του γενικού προϋπολογισμού της ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ.

Η επιτροπή των μονίμων αντιπροσώπων γνωστή από τα αρχικά της στα γαλλικά ως COREPER και στα ελληνικά γνωστή επίσης και ως ΜΕΑ είναι μια επιτροπή στην ιεραρχία της συμβουλίου η οποία αποτελείται από υπαλλήλους των εθνικών υπουργείων η οποία υποβοηθάει αλλά ποτέ δεν υποκαθιστά το συμβούλιο στις εργασίες του.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1 ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Επιτροπές του συμβουλίου που αποτελούνται από εθνικούς εκπροσώπους με σημαντική επιρροή στη λήψη αποφάσεων. Έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διαφάνεια του θεσμικού πλαισίου της ένωσης.
- Η επιτροπή του άρθρου 133 ΣΑΜ που ασχολείται με τις εμπορικές διαπραγματεύσεις της ένωσης με τρίτες χώρες.
- Η πολιτική επιτροπή στην ΚΕΠΠΑ (2^{ος} πυλώνας) που αποτελείται από εκπροσώπους των εθνικών υπουργείων εξωτερικών και η συντονιστική επιτροπή για την αστυνομική και δικαστική συνεργασία στον 3^ο πυλώνα.

- Η ειδική επιτροπή για την γεωργία η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των υπουργείων γεωργίας των κρατών μελών.
- Για τους σκοπούς της ONE δημιουργήθηκε η οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή ενώ για ζητήματα απασχόλησης υπάρχει η διαρκής επιτροπή για την απασχόληση στην οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων.

Οι επιτροπές αυτές βοηθούν ουσιαστικά στην διαμόρφωση των εθνικών θέσεων στα συμβούλια των υπουργών αλλά και χρησιμοποιούνται ως μέσο ενημέρωσης μεταξύ των εθνικών θεσμών και εκείνων της κοινότητας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Οι συνηθέστεροι τρόποι λήψης απόφασης είναι δύο, η ομοφωνία και η ειδική πλειοψηφία. Το σύστημα της ειδικής πλειοψηφίας τείνει να εξισορροπεί τις πληθυσμιακές διαφορές μεταξύ των μικρών και των μεγάλων χωρών. Τείνει να ευνοεί τα μικρά κράτη γιατί η αναλογία μεταξύ ψήφων στο συμβούλιο και πληθυσμού είναι υπέρ των μικρών κρατών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.3 ΠΟΙΑ Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΣ

Ο κανονισμός έχει γενικό και αφηρημένο περιεχόμενο, άμεση εφαρμογή και άμεσο αποτέλεσμα και είναι δεσμευτικός στο σύνολό του. Ισχύει αυτόματα με τη δημοσίευσή του σε ολόκληρη την ΕΕ. Η οδηγία μπορεί να έχει άμεσο αποτέλεσμα και εφαρμογή αλλά συνήθως απαιτείται και παρέμβαση εθνική πολιτειακής αρχής για να καταστεί μέρος της έννομης πράξης. Η οδηγία είναι συνήθως δεσμευτική μόνο ως προς το αποτέλεσμα αφήνοντας περιθώρια αυτόνομης δράσης στις εθνικές κυβερνήσεις.

ΠΟΙΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Οι νομικά δεσμευτικές πράξεις του συμβουλίου των υπουργών στην ευρωπαϊκή κοινότητα.

Ο κανονισμός

Η οδηγία

Η απόφαση

Η απόφαση τίτλος 6

Απόφαση πλαίσιο

Κοινή δράση

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ

Σημαίνει την δυνατότητα ανάπτυξης πολιτικών στις οποίες θα συμμετέχουν μόνο όσα κράτη επιθυμούν. Η αρχή της ευελιξίας σε θεωρητικό επίπεδο πρέπει να αντιμετωπίζεται αρνητικά γιατί διασπά τη συνοχή του συστήματος και τη διάθεση ανάπτυξής του προς μια αναγνωρίσιμη μορφή πολιτικής οργάνωσης. Η συγκεκριμένη αρχή συμπεριλήφθηκε στη συνθήκη του Άμστερνταμ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.5 Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κάθε χώρα ασκεί την προεδρία για έξι μήνες δηλαδή κάθε 7,5 χρόνια. Η προεδρία του συμβουλίου είναι σημαντική για το κράτος μέλος το οποίο την ασκεί γιατί από τη μία πλευρά εκπροσωπεί το σύνολο της ένωσης και αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί να αγνοηθεί γιατί αποτελεί αναβάθμιση της διεθνούς του θέσης και από την άλλη γιατί μέσω της προεδρίας έχει την δυνατότητα να ιεραρχήσει τις προτεραιότητες της ένωσης ανάλογα με τις εθνικά του συμφέροντα. Τρεις είναι κυρίως οι λειτουργίες της προεδρίας.

- Προεδρεύει όλων των συναντήσεων του συμβουλίου και των επιτροπών του σε συνεργασία με την γενική γραμματεία του συμβουλίου
- Προσπαθεί να συνθέσει ικανοποιητικούς συμβιβασμούς μεταξύ των αντιτιθεμένων συμφερόντων των κρατών -μελών
- Προσπαθεί να διατηρήσει τη συνέχεια και τη συνοχή των πολιτικών της ένωσης.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 Περιστέρι τηλ. 210-5711484, 6945-310630

www.eclass4u.gr - grammateia@eclass4u.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΜΕ ΤΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ. ΣΕ ΠΟΙΑ ΧΩΡΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Η ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Δεν υπάρχει ενιαίο εκλογικό σύστημα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ για την εκλογή των μελών του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου με αποτέλεσμα να υπάρχουν σημαντικές στρεβλώσεις στην κατανομή της ισχύος μεταξύ των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο ΕΚ. όλες οι χώρες χρησιμοποιούν παραλλαγές της απλής αναλογικής. Δεν υπάρχει μόνιμη έδρα του ΕΚ καθώς μια σειρά χώρες φιλονικούν για αυτήν. Οι συνεδριάσεις της ολομέλειας μοιράζονται μεταξύ Στρασβούργου και Λουξεμβούργου ενώ οι συνεδριάσεις των επιτροπών που διεξάγονται στις Βρυξέλλες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5.1 ΠΩΣ Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΕ ΕΝΙΣΧΥΣΕ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΚ

- Με την εισαγωγή του θεσμού του Συνηγόρου του πολίτη επιφορτισμένου να δέχεται τα παράπονα των πολιτών της ΕΕ ή νομικών προσώπων με έδρα τη ΕΕ για κακοδιαχείριση εκ μέρους των θεσμών ή και των οργάνων της ΕΕ.
- Με τη δυνατότητα υποβολής αναφοράς προς το ΕΚ από τους πολίτες της ΕΕ ή από νομικά πρόσωπα με έδρα εντός των ορίων της ΕΕ
- Με την δυνατότητα σύστασης προσωρινών εξεταστικών των πραγμάτων επιτροπών επιφορτισμένων με την εξέταση καταγγελιών κακοδιοίκησης ή παραβιάσεων κατά την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.
- Με την εισαγωγή της διαδικασίας συναπόφασης με την οποία έφερε το ΕΚ πιο κοντά στο κέντρο λήψης αποφάσεων
- Με την εισαγωγή της διαδικασίας της έμμεσης νομοθετικής πρωτοβουλίας.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Το δημοκρατικό έλλειμμα στην ΕΕ προκύπτει περισσότερο από την εξάπλωση του ευρωπαϊκού συστήματος συνεργασίας τα τελευταία χρόνια. Οι λόγοι ύπαρξης σχετίζονται με την ιδιάζουσα θέση της ευρωπαϊκής επιτροπής όπου μια διορισμένη γραφειοκρατία έχει την αρμοδιότητα της νομοθετικής πρωτοβουλίας την οποία αποσπά από τα εθνικά κοινοβούλια τα οποία επιπλέον δεν έχουν καμία θεσμική αρμοδιότητα στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων στην ΕΕ αλλά και καμία θεσμική δυνατότητα παρέμβασης στην ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου στην εθνική έννομη τάξη.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5.2 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

Μετά την συνθήκη του Άμστερνταμ η διαδικασία της συνεργασίας έχει ουσιαστικά καταργηθεί. Όταν πρωτοεισήχθηκε στην κοινότητα μέσω της ενιαίας ευρωπαϊκής πράξης για την νομοθεσία της εσωτερικής αγοράς ήταν πολύ σημαντική γιατί μέσω αυτής επανήλθε η ειδική πλειοψηφία στο συμβούλιο των υπουργών και με την κατάργηση της ομοφωνίας στα θέματα της εσωτερικής αγοράς διευκολύνθηκε τα μέγιστα η παραγωγή της σχετικής νομοθεσίας. Επιπλέον μια σειρά αναλυτές προβάλλουν το επιχείρημα ότι η επιτυχημένη εφαρμογή της συνέβαλλε ουσιαστικά με τη συνθήκη του Μάαστριχτ στην εμφάνιση της διαδικασίας συναπόφασης.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΠΟΦΑΣΗΣ

Η διαδικασία της συναπόφασης τείνει να γενικευτεί και η οποία φέρνει το εκλεγμένο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο πιο κοντά τη λήψη των αποφάσεων. Ως τέτοια είναι πολύ σημαντική διαδικασία γιατί εκτός των άλλων εντάσσει το ΕΚ σταθερά στην νομοπαραγωγική διαδικασία και βελτιώνει έστω και οριακά τη δημοκρατική νομιμοποίηση της ένωσης συνολικά. Μετά τις αλλαγές στη διαδικασία αυτή με τη συνθήκη του Άμστερνταμ η διαδικασία αυτή έχει καταστεί πιο ουσιαστική.

ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ.

Δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο μέσω της οργάνωσης διαδικασιών συνεργασίας.

Συνεπάγονται σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις

Συνεπάγονται τροποποίηση πράξης η οποία εγκρίθηκε με τη διαδικασία της συναπόφασης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5.3 ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Τα εθνικά κοινοβούλια δεν είχαν κανένα ρόλο στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Η άμεση εφαρμογή των κανονισμών και η υπεροχή του κοινοτικού δικαίου σημαίνουν ότι τα εθνικά κοινοβούλια και η ελληνική βουλή παρακάμπτονται κατά την παραγωγή της νομοθεσίας. Η ΣΑΜ προκειμένου να αντιμετωπίσει το ζήτημα της ανεπαρκούς συμμετοχής των εθνικών κοινοβουλίων της ευρωπαϊκής ενοποίησης προώθησε μια σειρά μέτρων τα οποία μπορεί να βελτιώσουν λίγο τη κατάσταση δεν επιλύουν όμως το πρόβλημα .

Διαβίβαση όλων των εγγράφων διαβουλεύσεων της Ευρωπαϊκής επιτροπής των εγγράφων

Έγκαιρη διαβίβαση των νομοθετικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής επιτροπής προς τα συμβούλια των υπουργών ώστε να υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια να ενημερωθούν οι εθνικές αντιπροσωπείες και να παρέμβουν προς τους υπουργούς οι οποίοι συμμετέχουν στα συμβούλια.

Υποβολή εισήγησης από τη διάσκεψη των επιτροπών ευρωπαϊκών υποθέσεων προς τα θεσμικά όργανα της ένωσης.

Καθεμιά εθνική αντιπροσωπεία έχει δημιουργήσει μια επιτροπή ευρωπαϊκών υποθέσεων στην οποία συμμετέχουν σε αυτή βουλευτές και ευρωβουλευτές. Η ειδική διαρκής επιτροπή κοινοτικών υποθέσεων συνίσταται από τον πρόεδρο της βουλής στην αρχή κάθε βουλευτικής περιόδου. Η επιτροπή υποβάλλει δύο φορές τον χρόνο έκθεση προς την ολομέλεια της βουλής.

Η ειδική επιτροπή κοινοτικών υποθέσεων

- Προσκαλεί τον αρμόδιο υπουργό για ενημέρωση για τις συνεδριάσεις του συμβουλίου υπουργών
- Οργανώνει ακροάσεις προσκαλώντας αρμόδια πρόσωπα
- Να στέλνει εκπροσώπους της σε άλλα εθνικά κοινοβούλια ή το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο για διαβουλεύσεις και ενημέρωση.
- Να συντονίζει το έργο της με εκείνο των άλλων διαρκών επιτροπών της ελληνικής βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°**ΕΝΟΤΗΤΑ 6.1 ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Ο ρόλος του ευρωπαϊκού συμβουλίου είναι σημαντικός αν και κατά καιρούς έχουν ακουστεί διαμαρτυρίες κυρίως εξαιτίας των επιπτώσεων του στην πρωτοβουλιακή λειτουργία της ευρωπαϊκής επιτροπής

Η πιο σημαντική του λειτουργία είναι ότι αποτελεί ένα forum στο οποίο μετέχουν αρχηγοί κρατών ή και κυβερνήσεων δηλαδή ένα όργανο το οποίο απουσίαζε από τη θεσμική συγκρότηση της ευρωπαϊκής κοινότητας και η απουσία του οποίου δημιουργούσε προβλήματα στις εθνικές κυβερνήσεις. Αποτελεί λοιπόν ένα μηχανισμό πολιτικής καθοδήγησης της ένωσης αλλά και ένα μηχανισμό επίλυσης συγκρούσεων των διαφορών που προκύπτουν στα τομεακά συμβούλια.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.2 ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Το δικαστήριο ασκεί τη δικαιοδοτική εξουσία. Στο δικαστήριο μπορούν να προσφεύγουν τα κράτη-μέλη τα κοινοτικά όργανα καθώς και ιδιώτες και επιχειρήσεις. Το δικαστήριο αντιπροσώπευε το μοναδικό βαθμό κοινοτικής δικαιοδοσίας μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου 1989 όποτε το συμβούλιο αποφάσισε την ίδρυση πρωτοδικείου με σκοπό να βελτιωθεί η ένδικη προστασία των πολιτών και να μπορέσει το δικαστήριο να συγκεντρώσει τη δραστηριότητά του στο βασικό έργο που είναι η εξασφάλιση ομοιόμορφης ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου. Το πρωτοδικείο είναι αρμόδιο για τις προσφυγές που ασκούν ιδιώτες και επιχειρήσεις κατά των αποφάσεων των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών. Το δικαστήριο απαρτίζεται από 15 δικαστές και 9 γενικούς εισαγγελείς που διορίζονται με κοινή συμφωνία από τα κράτη μέλη με ανανεώσιμη εξαετή θητεία.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άμεσες προσφυγές ασκούνται από την επιτροπή από άλλα κοινοτικά όργανα ή από κράτος μέλος. Οι υποθέσεις που εισάγονται από ιδιώτες ή επιχειρήσεις βάλλοντας κατά της νομιμότητας μιας κοινοτικής πράξης έρχονται απευθείας ενώπιον του πρωτοδικείου.

Αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής απόφασης που προέρχονται από δικαστήρια των κρατών μελών που χρειάζονται να κριθεί κάποιο ζήτημα κοινοτικού δικαίου για να μπορέσουν να εκδώσουν τη δική τους απόφαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.3 ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο ρόλος του ελεγκτικού συνεδρίου στην ΕΕ είναι όμοιος με τον αντίστοιχο θεσμό στην Ελλάδα στο πλαίσιο της διαχείρισης του εθνικού προϋπολογισμού δηλαδή να ελέγχει αν οι δαπάνες οι οποίες προβλέπονται στο γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ έχουν κατανεμηθεί νόμιμα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.4 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η ΕΤΕΠ είναι το χρηματοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής ένωσης η οποία χορηγεί μακροπρόθεσμα δάνεια για επενδύσεις κεφαλαίου που προάγουν την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και ολοκλήρωση της ένωσης.

ΔΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

- Ενίσχυση της οικονομικής προόδου στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές
- Βελτίωση των διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών των τηλεπικοινωνιών και της μεταφοράς ενέργειας
- Ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας προώθηση της ολοκλήρωσής της σε ευρωπαϊκό επίπεδο και υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων .
- Προστασία του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής προώθηση της αστικής ανάπτυξης και προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της ΕΕ.
- Εξασφάλιση ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.5 ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΚΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ο ρόλος της ΟΚΕ αλλά και της επιτροπής περιφερειών είναι απλώς συμβουλευτικός. Και τα δύο όργανα εκφράζουν μη δεσμευτική γνώμη όταν κάτι τέτοιο προβλέπεται από τις συνθήκες ή στην περίπτωση της ΟΚΕ και με δική της πρωτοβουλία.

Η ΟΚΕ είναι ένα forum στο οποίο εκπροσωπούνται οι κοινωνικοί εταίροι και το οποίο γνωμοδοτεί για όλα τα θέματα κυρίως όμως για θέματα οικονομικής πολιτικής. Η επιτροπή των περιφερειών δημιουργήθηκε με την συνθήκη του Μάαστριχτ με πρωτοβουλία των βελγικών περιφερειών και των γερμανικών κρατιδίων κρατιδίων και εκπροσωπεί στην ένωση τα συμφέροντα των υποκρατικών οντοτήτων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΑΠΟ ΤΑ ΚΠΣ ΣΤΟ ΕΣΠΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.1 Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ Ε.Ε

Η περιφερειακή πολιτική ασχολείται με τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ε.Ε, όπως αυτές προσδιορίζονται από την αναλογία ΑΕΠ κατά κεφαλήν και ουσιαστικά είναι ένας επικουρικός χρηματοδοτικός μηχανισμός, ένα σύστημα βοήθειας για τις Ευρωπαϊκές περιφέρειες.

Αποτελεί μια από τις πλέον σημαντικές πρωτοβουλίες για τα οικονομικά ασθενή κράτη-μέλη. Στην κατεύθυνση της δημιουργίας της πολιτικής συνοχής οδήγησαν διάφοροι λόγοι όπως οι διαδοχικές διευρύνσεις της ένωσης με την ένταξη χωρών του νότου όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ισπανία, και άλλες, που σε επίπεδο ανάπτυξης παρουσίαζαν υστέρηση σε σχέση με τις χώρες του πλούσιου Βορρά.

Βασικό χαρακτηριστικό της αποτελεί η παροχή ενισχύσεων υπό προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα για την ενεργοποίηση της πολιτικής αυτής απαιτούνται τα ακόλουθα:

- Κατάρτιση μεσοπρόθεσμης στρατηγικής από τα κράτη για την χρήση των πόρων.
- Συμπλήρωση αυτών των Ευρωπαϊκών ενισχύσεων με εθνικούς πόρους .
- Συνεργασία σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Σεβασμός της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ε.Ε.

Οι περιφερειακές πολιτικές αναπτύσσονται με στόχο την μείωση των οικονομικών ανισοτήτων στις χώρες της Ε.Ε, την προώθηση της κοινωνικής προόδου αλλά και της αειφόρου ανάπτυξης.

Η περιφερειακή πολιτική αποτελεί την έκφραση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.2 Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ

Στη βάση των στοιχείων του Γ' ΚΠΣ (2000-2006) καθίσταται εμφανής η σύγκλιση τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, την τελευταία δεκαετία αντίθετα είναι τα αποτελέσματα, αφού είναι μεγάλες οι διαφορές που παρουσιάζουν σε ανάπτυξη ο Βορράς και ο Νότος.

Παράλληλα, η σύγκριση Ευρωπαϊκής Ένωσης, με οικονομικούς ανταγωνιστές όπως η ΗΠΑ και η Ιαπωνία αποτυπώνει το μέγεθος των διαπεριφερειακών ανισοτήτων. Ενδεικτικά το γεγονός ότι η πιο πλούσια περιφέρεια στην Ε.Ε έχει εισόδημα οχτώ φορές μεγαλύτερο από την φτωχότερη χώρα, ενώ στις ΗΠΑ η διαφορά αυτή είναι 2,5/1 και στην Ιαπωνία 2/1.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.3 ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι λόγοι που οδήγησαν στην δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Το τέλος της υψηλής ανάπτυξης που σημειώθηκε μεταπολεμικά, αφού πολλά κράτη έδειξαν εξαιρετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.
- 2) Η ένταξη χωρών με έντονα περιφερειακά προβλήματα όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δανία.
- 3) Η πρώτη ενεργειακή κρίση το 1973.
- 4) Η κατάρρευση του συστήματος του Bretton Woods στις αρχές του '70.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 Περιστέρι τηλ. 210-5711484, 6945-310630

www.eclass4u.gr - grammateia@eclass4u.gr

Σε ιδεολογικό επίπεδο η περιφερειακή πολιτική προέκυψε από την αναγκαιότητα να μετριαστούν οι επιπτώσεις της πολιτικής ανταγωνισμού στην περιφερειακή ανάπτυξη και από την ανάγκη για βελτίωση της θέσης των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών. Επιπλέον, η περιφερειακή πολιτική κατέστη αναγκαία για την εξισορρόπηση της έννοιας του εθνικού συμφέροντος αφού υπήρχαν χώρες που δεν ήταν το ίδιο ευνοημένες από την ΚΑΠ (Κοινή Αγροτική Πολιτική) και θεώρησαν ότι οι δαπάνες για αυτήν (την περιφερειακή πολιτική) εντάσσονται στην λογική της “δίκαιης επιστροφής”.